

Foreword

Dear readers!

This is the third special issue of the Croatian Journal of Education in 2017. It comprises a selection of the best papers from the 11th International Balkan Education and Science Congress titled The Future of Education and Education for the Future. The Congress was held on October 12-14, 2016 in Poreč, Croatia. This issue comprises papers from several science and arts areas: inclusive education, psychology and information-communication technology in education, and music and visual arts and education.

Papers from the symposium The Quality and the Inclusivity of Education – a Presumption of a Sustainable Future, document the aim of inclusive education – increase in participation in learning and reduction of exclusion within education or because of education. Information on the (non) achievements of that process, from the point of view of consumers, comes from the paper “Education Policy Implementation from the Perspective of Pupils and Students with Disabilities”, while authors of the paper “Reflective Practice and Job Satisfaction in Classroom Management and Discipline” tackle factors which contribute to teacher satisfaction as the fundamental bearers of inclusion. The paper “Teachers’ Attitudes toward Teaching Dyslexic Students”, points to the necessity of systematic education of teachers with emphasis on the doctoral program of study. An example of such a program of study is described in the paper which emphasizes the evaluated contribution of a holistic portfolio in the process of student learning and teaching. Another group of authors focuses on the significant role of teaching methodology knowledge and teachers’ experiences in applying inquiry teaching, while one paper focuses on early childhood and preschool education in the integration of inclusion and sustainable development. The selected papers confirm the importance of quality inclusive education from different points of view. Such quality inclusive education includes interpersonal and civic competences, awareness of issues relating to sustainable development, intercultural understanding and respect of differences in all segments of societal activity.

The symposium - Challenges for Psychology in the Education for the Future, presents a selection of papers based on relevance of topic, theoretical merits, scientific excellence and innovativeness. Taking into consideration the importance of trends which discuss emotions and student well-being as predecessors, correlations and consequences of academic achievement, the selected papers contribute to better understanding of the mentioned processes. The first paper researches the relationship between emotions of achievement related to learning and academic achievement, starting from the control theory and value of emotions, while the second paper presents research on the role of enthusiasm in well-being and academic achievement of students.

The area of information-communication technology founded their symposium on the slogan ICT in Education – Education for ICT. A team of experts in the paper “Educational

Innovations in the Function of Improving Students' ICT Competences" confirm that the application of contemporary digital technologies in teaching significantly influences change in teaching methods. Therefore, in their paper, they research a methodology for improving and adapting the curriculum in order to improve students' digital competences and bring them up to level with European standards along with meeting the needs of teaching at technical faculties. The second paper in the ICT area focuses on the issue of e-maturity in schools and establishes indicators for the assessment of the level of e-maturity and develops an evaluation model.

The Future of Music Education – Music Education for the Future, Vision, Mission, Strategies was the motto of the music symposium. The first paper researches the positive reaction of children to active listening to music through movement, art and verbal expression. Musical temperament is particularly interesting to psychologists. It is possible to observe it from the point of view of development through empirical research studying the differences in character traits and general intellectual abilities among three age groups of classical music performers.

Authors of papers within the visual arts symposium titled "Satisfaction of Students - Future Early and Preschool Education Teachers with the Visual Arts Teaching Methodology Course as an Indicator of Teaching Quality", research student – future preschool teachers' satisfaction with the quality of Visual Arts Teaching Methodology courses at the Faculty of Teacher Education. The research of teachers' professionalism in teaching visual arts with content of preservation and protection of the cultural environment is approached by other authors. Art objects in education develop the creative (productive) potential, but that depends on the teacher, the teachers' approach and competences. Therefore, one paper researches the influence of cooperation of the teacher-mentor with university teachers and teacher education students on student creativity within the Visual Arts Teaching Methodology course. Professional development of primary education teachers within the art or art teaching area, as part of the broader concept of teacher's professional development, is a constant issue tackled by professionals in the area of art pedagogy.

We are hopeful that the variety of topics in the selection of papers will be interesting, useful and inspiring not only to scientists and to artists, but other professionals and stakeholders within the educational system.

Editorial Board

Uvodnik

Dragi čitatelji!

Pred vama je treće specijalno izdanje Hrvatskog časopisa za odgoj i obrazovanje u 2017. godini. Izbor je to najkvalitetnijih radova s 11. međunarodne balkanske konferencije obrazovanja i znanosti pod nazivom Budućnost obrazovanja i obrazovanje za budućnost održane od 12. do 14. listopada 2016. godine u Poreču, Hrvatska. U ovome broju objedinjeni su radovi iz nekoliko znanstvenih i umjetničkih područja: inkluzivno obrazovanje, psihologija i informacijsko-komunikacijska tehnologija u obrazovanju, zatim glazbena i likovna umjetnost i obrazovanje.

Radovi simpozija Kvaliteta i inkluzivnost obrazovanja – preduvjet održive budućnosti dokumentiraju krajnji cilj inkluzivnog obrazovanja, a to je povećanje sudjelovanja u učenju i smanjenje isključenosti unutar obrazovanja ili zbog njega. O (ne)uspješnosti toga procesa iz perspektive korisnika informira nas rad „Provedba obrazovne politike iz perspektive učenika u razvoju i studenata s invaliditetom“, a autorice se u radu „Refleksivna praksa i zadovoljstvo poslom u upravljanju razredom“ bave čimbenicima koji doprinose zadovoljstvu učitelja, kao osnovnih nositelja inkluzivnih procesa. Rad “Učiteljski stavovi o poučavanju učenika s disleksijom” ukazuje na nužnost sustavnije edukacije učitelja, pri čemu važno mjesto pripada i doktorskom studiju. Jedan takav studij opisuje se u radu koji ukazuje na evaluirajući doprinos sveobuhvatnog portfolija procesu učenja i poučavanja studenata. Još jedna grupa autora ukazuje na važnu ulogu metodičkog znanja i iskustva učitelja u provedbi istraživačke nastave, a jedan je rad usmjeren ranom i predškolskom odgoju, povezujući inkluzivnost s održivim razvojem. Odabrani radovi iz različitih perspektiva potvrđuju važnost inkluzivno kvalitetnog obrazovanja koje uključuje interpersonalne i građanske kompetencije, svijest o pitanjima vezanima uz održiv razvoj, međukulturno razumijevanje i uvažavanje različitosti u svim segmentima društvenog djelovanja.

Simpozij Izazovi psihologije u obrazovanju za budućnost, predstavlja radove odabrane na temelju relevantnosti teme, teorijske utemeljenosti rada, znanstvene izvrsnosti i inovativnosti. Uzevši u obzir važnost novih trendova koji raspravljaju o emocijama i dobrobiti studenata kao prethodnicima, korelatima i posljedicama akademskog uspjeha, odabrani radovi doprinose boljem razumijevanju navedenih procesa. Prvi rad istražuje odnos između emocija postignuća povezanih s učenjem i akademskog uspjeha, polazeći od pozicija teorije kontrole i vrijednosti emocija, a drugi rad prikazuje istraživanje o ulozi zanesenosti u akademskom postignuću studenata.

Područje informacijsko-komunikacijske tehnologije svoj je simpozij temeljilo na geslu IKT u obrazovanju – obrazovanje za IKT. Tim stručnjaka u radu “Obrazovne inovacije u funkciji poboljšanja IKT sposobnosti kod studenata” potvrđuje da primjena suvremenih digitalnih tehnologija u nastavi znatno utječe na promjenu metoda poučavanja. Stoga u svome radu

istražuju uspostavu metodologije za poboljšanje i prilagodbu kurikula kako bi se studentske digitalne kompetencije poboljšale i bile u skladu s europskim standardima i potrebama nastave na tehničkim fakultetima. Drugi rad IKT područja bavi se pitanjem e-zrelosti u školama te utvrđuje pokazatelje za procjenu razine e-zrelosti i stvaranje modela evaluacije.

Budućnost glazbenog obrazovanja – glazbeno obrazovanje za budućnost, vizije, misije, strategije bio je moto glazbenoga simpozija. Prvi odabrani rad istražuje pozitivnu reakciju djece na aktivno slušanje glazbe kroz pokret, likovnost i verbalnost. Glazbeni temperament posebno je zanimljiv psiholozima. Moguće ga je promatrati s razvojne točke gledišta i putem empirijskog istraživanja koje proučava razlike u crtama ličnosti i općim intelektualnim sposobnostima u tri dobne skupine glazbenika klasične glazbe.

Autori radova likovnog simpozija, pod naslovom Zadovoljstvo studenata ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja nastavom kao indikator kvalitete izvođenja nastave iz Metodike likovne kulture, istražuju zadovoljstvo studenata – budućih odgojitelja kvalitetom izvođenja nastave Metodike likovne kulture na fakultetu. Istraživanje stručnosti nastavnika za održavanje nastave likovnog odgoja sa sadržajem očuvanja i zaštite kulturnog krajolika zaokuplja druge autore. Umjetnički predmeti u obrazovanju razvijaju u pojedincu kreativni (stvaralački) potencijal, ali to uvelike ovisi i o učitelju, o njegovu metodičkom pristupu i kompetencijama u okviru profesionalnog djelovanja. Stoga jedan odabrani rad istražuje utjecaj suradnje učitelja mentora sa sveučilišnim nastavnicima i studentima učiteljskih studija u okviru Metodike likovne kulture na kreativnost učenika. Stručno usavršavanje učitelja primarnog obrazovanja unutar likovnoumjetničkog i likovnopedagoškog područja kao dijela šireg koncepta profesionalnog razvoja učitelja konstantna je problematika kojom se bave stručnjaci u području likovne pedagogije.

Vjerujemo da će raznolike teme odabranih radova biti zanimljive, korisne i poticajne ne samo znanstvenicima i umjetnicima nego i drugim stručnjacima i profesionalnim dionicima obrazovnog sustava.

Uredništvo